

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ПРАКТИКУМ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ»

на 2024/2025 навчальний рік

| | |
|--------------------------------|--|
| Курс та семестр вивчення | 2 курс, 1 семестр |
| Освітня програма/спеціалізація | 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» |
| Спеціальність | 035 Філологія |
| Галузь знань | 03 Гуманітарні науки |
| Ступінь вищої освіти | бакалавр |

ПІБ НПП, який викладає навчальну дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Бобух Надія Миколаївна,
д. філол. н., професор,
завідувач кафедри української, іноземних мов та перекладу

| | |
|------------------------------|--|
| Контактний телефон | +38-050-616-48-27 |
| Електронна адреса | bobukh2017@gmail.com |
| Розклад навчальних занять | http://schedule.puet.edu.ua/ |
| Консультації | очна http://www.im.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00 |
| Сторінка дистанційного курсу | https://el.puet.edu.ua/ |

Опис навчальної дисципліни

| | |
|---|---|
| Мета вивчення навчальної дисципліни | Поглиблення й систематизація знань про орфографію та пунктуацію української мови; підвищення рівня загальномовної підготовки; удосконалення правописних і пунктуаційних навичок майбутніх фахівців. |
| Тривалість | 5 кредитів ЄКТС / 150 годин (практичні заняття – 60 год., самостійна робота – 90 год.). |
| Форми та методи навчання | Практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом. |
| Система поточного та підсумкового контролю | Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання індивідуальних і домашніх завдань; поточні модульні роботи. Підсумковий контроль: залік. |
| Базові знання | Наявність ґрунтовних знань зі шкільного курсу української мови. |
| Мова викладання | Українська. |

**Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

| Програмні результати навчання | Компетентності, якими повинен оволодіти студент |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none"> Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації (ПР 1). Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПР 2). Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності (ПР 10). | <ul style="list-style-type: none"> Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК 3). Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК 5). Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 6). Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 11). Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань (СК 8). Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення (СК 11). |

Тематичний план навчальної дисципліни

| Назва теми | Види робіт | Завдання самостійної роботи в розрізі тем |
|---|--|--|
| Модуль 1 | | |
| Орфографічні норми української мови | | |
| Тема 1.1. Уживання апострофа й м'якого знака. Правопис префіксів | Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи. | Дібрати слова згідно з правилами вживання апострофа. Навести приклади слів, у яких м'який знак не пишемо. |
| Тема 1.2. Чергування приголосних. Спрощення й подвоєння приголосних | Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи. | Навести прикметники, утворені від географічних назв чи назв народів, у яких при словотворенні відбуваються зміни. |
| Тема 1.3. Правопис складних слів | Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи. | Навести приклади написання складних іменників та прикметників разом і з дефісом. |
| Тема 1.4. Уживання великої букви | Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи. | Навести приклади вживання великої букви в географічних та астрономічних назвах. |
| Тема 1.5. Правопис закінчень відмінюваних слів | Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи. | Дібрати іменники чоловічого роду другої відміни, які в родовому відмінку однини залежно від значення мають різні закінчення. |
| Тема 1.6. Правопис слів іншомовного походження | Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи. | Навести загальні та власні назви іншомовного походження з неподвоєними й подвоєними буквами на позначення приголосних. |
| Тема 1.7. Правопис власних назв | Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; поточна модульна робота. | Навести приклади написання географічних назв разом і з дефісом. |

| Назва теми | Види робіт | Завдання самостійної роботи в розрізі тем |
|--|--|--|
| Модуль 2 Пунктуаційні норми української мови | | |
| Тема 2.1. Розділові знаки в простому реченні | Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи. | Підготувати повідомлення на тему: «Система розділових знаків сучасної української мови». Дібрати синтаксичні конструкції, які ілюструють правила вживання тире в простому реченні. |
| Тема 2.2. Розділові знаки в реченнях з відокремленими членами | Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи. | Дібрати з художніх текстів по 5 речень з відокремленими означеннями, додатками й обставинами. |
| Тема 2.3. Розділові знаки при вставних і вставлених конструкціях та звертаннях | Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи. | Дібрати з художніх текстів 10 речень зі вставними і вставленими конструкціями. |
| Тема 2.4. Пунктограми в складносурядному й складнопідрядному реченні | Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи. | Дібрати з художніх текстів 10 складносурядних речень з різними розділовими знаками. Обґрунтувати їх уживання. |
| Тема 2.5. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні | Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи. | Записати 10 безсполучникових складних речень з різними розділовими знаками. Обґрунтувати їх уживання. |
| Тема 2.6. Уживання в пунктуації дужок, лапок і скісної риски | Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи. | Дібрати синтаксичні конструкції, які ілюструють правила вживання дужок, лапок і скісної риски. |
| Тема 2.7. Розділові знаки для оформлення прямої мови та цитат. Рубрикація тексту | Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; поточна модульна робота. | Виписати з наукових текстів 5-7 цитат. Обґрунтувати вживання розділових знаків. |

Інформаційні джерела

1. Вихованець І. Р., Городенська К. Г., Загнітко А. П., Соколова С. О. Граматика сучасної української літературної мови. Морфологія / за ред. К. Г. Городенської. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017.
2. Глуховцева І. Я. Практикум з української мови : посібник для студентів I курсу факультету української філології та соціальних комунікацій / І. Я. Глуховцева ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013.
3. Зубков Микола. Норми та культура української мови за оновленим правописом. Київ : Арії, 2020.
4. К्लещова О. Є. Культура мови, культура мовлення та правописні норми: лінгвістична вікторина. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія. 2021. № 51. Т. 1. С. 51–59.
5. Межов О. Г. Практикум з українського правопису: збірник завдань і вправ для підготовки бакалаврів спеціальності 014 Середня освіта, освітньої програми Польська мова; спеціальності 035 Філологія, освітньої програми Мова та література (польська). Переклад. Луцьк : Надстир'я, 2018.
6. Словник дієслівного керування / Л. Колібаба, В. Фурса. Київ : Либідь, 2017.
7. Український орфографічний словник: понад 175 тис. слів / за ред. В. Г. Складенка. – Вид. 9-е, переробл. і доповн. – К: Дніпро, 2009.
8. Український правопис. Київ : Наукова думка, 2020.
9. Шульжук Н. В. Практикум з правопису української мови: навч.-метод. посіб. для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2013.

Електронні ресурси

1. <http://yak-my-hovorymo.wikidot.com/>
2. <http://chak-chy-pravylno-my-hovorymo.wikidot.com/>

3. <http://kultura-movy.wikidot.com/>
4. <http://nepravylno-pravylno.wikidot.com/>
5. <http://www.slovník.com.ua>
6. <http://www.r2u.org.ua>
7. <http://www.rozum.org.ua>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

• Дистанційний курс «Практикум з української мови», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, здані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається з дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

[Положення про організацію освітнього процесу](#)

[Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти](#)

[Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості](#)

[Положення про повторне навчання](#)

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватися в режимі онлайн.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного, рубіжного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт і поточних тестів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань у процесі заняття. У ПУЕТ діють:

[Кодекс честі студента](#)

[Положення про академічну доброчесність](#)

[Положення про запобігання випадків академічного плагіату](#)

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

[Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти](#)

[Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти](#)

[Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти; *інфографіка*](#) (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта)

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

[Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій](#)

[Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену](#)

[уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції](#)

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

[Психологічна служба](#)

[Студентський омбудсмен \(Уповноважений з прав студентів\) ПУЕТ](#)

[Уповноважений з прав корупції](#)

Безпека освітнього середовища: [Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності»](#)

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

| Види робіт | Максимальна кількість балів |
|--|------------------------------------|
| Модуль 1. Орфографічні норми української мови | |
| Практичні заняття 1.1-1.7 | 3 бали x 7 = 21 |
| Тестування до тем 1.1-1.7 | 3 бали x 7 тем =21 |
| ПМР 1 | 8 |

| Види робіт | Максимальна кількість балів |
|--|------------------------------------|
| Модуль 2. Пунктуаційні норми української мови | |
| Практичні заняття 2.1-2.7 | 3 бали x 7 = 21 |
| Тестування до тем 2.1-2.7 | 3 бали x 7 тем =21 |
| ПМР 2 | 8 |
| Разом | 100 |

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

| Форма роботи | Вид роботи | Бали |
|-------------------------|--|-------------|
| Науково-дослідна | Участь у студентській олімпіаді, гуртку тощо | 10 |

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка за шкалою ЄКТС | Оцінка за національною шкалою |
|---|------------------------------|---|
| 90-100 | A | Відмінно |
| 82-89 | B | Дуже добре |
| 74-81 | C | Добре |
| 64-73 | D | Задовільно |
| 60-63 | E | Задовільно достатньо |
| 35-59 | FX | Незадовільно з можливістю повторного складання |
| 0-34 | F | Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни |